

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-30 /1054

5 / 3 / 2012

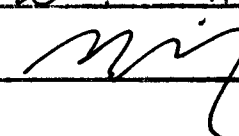
Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

TBMM BAŞKANLIĞI				
Ta'rimis	Adalet - Plan ve Bütçe - Avrupa Birliği Uyum - İnsan Hakları İnceleme			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih	12 Mart 2012		E. No: 1/584	
Ek. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
16	25	10	100	
TBMM BAŞKANI				

LİSTE

<u>SIRA</u>	<u>ESAS NO</u>	<u>HÜKÜMSÜZ SAYILAN KANUN TASARILARININ ADI</u>
1.	1/643	Afet Sigortaları Kanunu Tasarısı
2.	1/777	Ereğli Havzai Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
3.	1/804	Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu Tasarısı
4.	1/924	Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-49 /3385

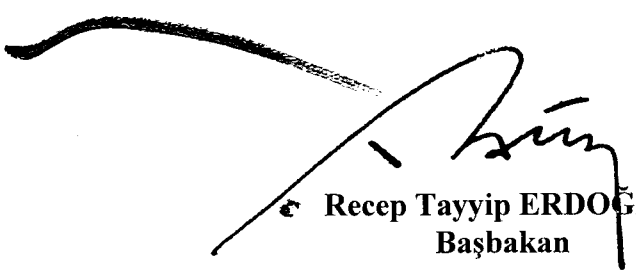
22 / 7 / 2010

Konu : Kanun Tasarısı

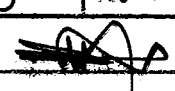
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 15/3/2010 tarihinde kararlaştırılan "Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tall Komisyon	- Adalet - Plan ve Bütçe - AB Uyum			
Genel Komisyon	İçişleri			
Tarih: 01 Ekim 2010		F. No: 1/924		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
1/6	ÖMR	Ş	Kllm	K
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Devletlerin en önemli görev ve fonksiyonlarının başında vatandaşlarının güvenliğini sağlamak ve onların haklarından yararlanan, özgür bireyler olarak yaşamalarını temin etmek gelmektedir. Bu fonksiyonların icrasında birincil kurumlar kolluk birimleridir. Kolluk görevlileri, bu hizmeti sunarken diğer kamu görevlilerinin sahip olmadığı bir takım yetkilerle donatılmışlardır. Arama, zor kullanma, özgürlüğü kısıtlama gibi yetkiler, bu kapsamdaki örnekler olarak sıralanabilir. Bu derece önemli yetkilerin kullanılması, kolluk görevlilerini diğer kamu görevlilerine göre daha fazla şikâyeteye açık hale getirmektedir.

Ülkemiz, kolluk faaliyetlerinin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek işkence ve kötü muamele olaylarına karşı asla müsamaha gösterilmeyeceğini işkenceye sıfır tolerans politikası ile açıklamıştır. Bu politika, Avrupa Birliği üyelik sürecinden önce başlatılmış ve daha sonraki dönemde ivme kazanan anayasal ve yasal reformlar ile devam etmiştir. Bu çerçevede işkence ve kötü muamele suçlarının cezası arttırılmış, soruşturma ve kovuşturma süreçlerinin hızla sonuçlandırılması konusunda özel tedbirler öngörülmüş, verilen cezaların ertelenememesi ve para cezasına dönüştürülememesi benimsenmiş, bu şekilde caydırıcılık yaratılması amaçlanmıştır. Müdafî yardımından yararlanma, gözaltı tedbiri öncesinde ve sırasında doktor raporu alınması, gözaltı sürelerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi(AİHM)'nin makul kabul ettiği seviyelere indirilmesi de bu kapsamda sayılabilir. Bunların yanında, fizikî şartların iyileştirilmesi çalışmaları hızla tamamlanarak gözaltı birimleri Avrupa ülkelerine kıyasla en iyi şartlara kavuşturulmuştur. Amaç, kolluğun, hakları ihlal etmemesi gereken değil, hakların koruyucusu olan bir hizmet birimi olmasıdır ve bu amaç doğrultusunda çok büyük mesafe kaydedilmiştir.

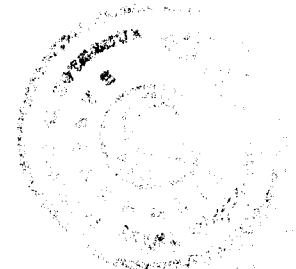
İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu bünyesinde, kolluk hakkındaki insan hakları ihlal iddiaları ile ilgili özel birimler kurulmuş, ihlal iddialarının etkin şekilde soruşturmalarının yapılması yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Avrupa Birliğine uyum yasaları ve daha önceki yıllarda yapılan yasal değişikliklerden sonra kolluk hakkındaki önemli insan hakları ihlal iddiaları ile yolsuzluk iddialarının soruşturmalarının doğrudan bağımsız Cumhuriyet savcıları tarafından yerine getirilmesi sağlanmış, adli soruşturmalarını yapılabilmesi için idarî izin müessesesi bu suçlar bakımından ortadan kaldırılmıştır.

Ancak yukarıda zikredilen gelişmelere rağmen AİHM'nin yakın geçmişte verdiği kararlarda Türkiye'de kolluğun sebep olduğu insan hakları ihlallerinin soruşturulması için yeterli bir mekanizma bulunmadığına vurgu yapılmakta, Ülkemizin soruşturma yöntemlerinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi(AİHS)'nin 1 inci ve 3 üncü maddelerini karşılamadığı, kolluğun hatalı uygulamaları konusunda Türkiye tarafından alınan önlemlerin yetersiz olduğu ifade edilmektedir.

Bunun yanında kolluk şikâyet sisteminin etkin şekilde çalışması, halkın Devlete olan güven duygusunun güçlendirilmesi açısından modern demokrasilerde büyük önem taşımakta, başta Avrupa Birliği ülkelerinde olmak üzere, pek çok ülkede bu yönde yasal düzenlemelere gidilmektedir.

Tasarı ile bir taraftan kamuoyunun ve kolluk teşkilâtı personelinin kolluk şikâyet sistemine güven duygusunun daha üst seviyelere taşınması hedeflenmekte, diğer taraftan da kolluk görevlileri hakkında yapılan şikâyetlere ilişkin kayıt ve soruşturma sistemlerinin mevcut yasal altyapısının Avrupa Birliği standartlarına ulaştırılması amaçlanmaktadır.

Yeni kolluk şikâyet sistemi ile bürokrasi üzerinde yeni bir yük getirmeden halkın ve kolluk görevlilerinin şikâyet sistemine inancını kuvvetlendirecek daha etkin bir yapı oluşturulacaktır. Tasarının temel amacı, kolluk hakkındaki şikâyetlerin incelenmesi, izlenmesi ve sonuçlandırılmasını sağlayan mevcut mekanizmaların daha etkili ve hızlı işlemesi, ayrıca kolluk şikâyetlerinde saydamlığı sağlamak sureti ile kolluk kuvvetlerimizin töhmet altında kalmalarının önlenmesidir.

Tasarı Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görev yapan kolluk görevlilerinin işlediği iddia edilen suçlarla veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum ve davranışlarıyla ilgili idarî merciler tarafından yapılan iş ve işlemleri kapsamakta olup, bu iddialara ilişkin olarak adlî merciler ile askerî makamlar tarafından yapılan iş ve işlemler kapsam dışında bırakılmıştır.

Tasarı ile İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında Kolluk Gözetim Komisyonu oluşturulması öngörülmektedir. Komisyon, İçişleri Bakanlığı bünyesinde sürekli bir kurul olarak teşekkül ettirilmekte, Komisyona Bakanlıktan ayrı bir tüzel kişilik tanınmamaktadır. Komisyonun Tasarıda belirtilen görevleri kendi yetki ve sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmesi öngörülmekte, bununla birlikte Komisyonun organik anlamda bağımsızlığından ziyade fonksiyonel anlamda bağımsızlığına yönelik düzenlemeler getirilmektedir. Bu itibarla Komisyonun üyelik kompozisyonu kamuoyunun şikâyet sistemine güven duygusunu güçlendirecek şekilde yapılandırılmakta, öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilecek üyeler ile Başbakanlık İnsan Hakları Başkanının Komisyonda bulunması öngörülmektedir. Komisyonun bağımsız ve tarafsız niteliğini korumak bakımından, kolluk teşkilâtları temsilcilerine Komisyonda üye olarak yer verilmemektedir.

Kolluk görevlileri ile ilgili tüm şikâyet ve ihbarları kapsaması öngörülen sistem, Kolluk Gözetim Komisyonu tarafından izlenecek ve gözetlenecektir. Kolluk Gözetim Komisyonunun merkezî bir otorite sıfatıyla kolluk şikâyet sistemine ilişkin konularda Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında uygulama birliğini sağlaması, oluşturulacak veri tabanı ile ileriye dönük politikalar geliştirilmesine katkı sağlaması, kolluk teşkilâtının hesap verebilirliği, etkinliği ve saydamlığını güçlendirmesi, kolluğa yönelik toplumsal güvenin artmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Tasarı, Kolluk Gözetim Komisyonuna kolluk şikâyet sisteminin daha şeffaf hale getirilmesi yönünde görevler vermekte, bunun yanında Komisyonun etkin yönetim anlayışı çerçevesinde düzenli aralıklarla şikâyet sisteminin bütün tarafları ile etkin bir işbirliği içerisinde olması öngörülmektedir.

Ülkemizde kolluk hakkında yapılan şikâyetlerle ilgili etkin bir şikâyet kayıt ve analiz sistemi bulunmamaktadır. Mevcut verilerle doğru politikaların üretilmesi, yaşanan problemlerin doğru şekilde teşhis edilmesi mümkün değildir. Ülkemizde şikâyet kaydı ile ilgili belirlenmiş standartlar olmadığı gibi, kolluk teşkilâtları arasında da bu anlamda bir yeknesaklık mevcut değildir. Bu nedenle, Tasarı ile Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli kolluk görevlileri hakkındaki ihbar ve şikâyetlerin kayıt altına alınmasını öngören merkezî bir kayıt sistemi oluşturulması öngörülmektedir.

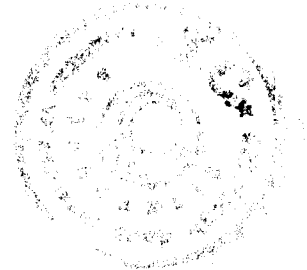
Tasarı ile bir taraftan Kolluk Gözetim Komisyonu ve merkezî kayıt sistemi oluşturulurken diğer taraftan kolluk hakkındaki insan hakları ihlal iddialarının Mülkiye Teftiş Kurulu bünyesinde ve mülkiye müfettişlerinden müteşekkil bir grup müfettiş tarafından ön inceleme ve disiplin soruşturmalarının yapılması öngörülmektedir. Mülkiye Teftiş Kurulu, Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik birimlerinin hiyerarşisinin dışında doğrudan İçişleri Bakanına bağlı olarak görev yapan bir denetim birimidir. Türk kamu yönetiminde geçen yüz yıllık dönem içerisinde kolluk teşkilâtı üzerinde sivil denetimin sağlanması açısından çok önemli görev icra eden Mülkiye Teftiş Kurulunun yeni şikâyet sisteminin yürütülmesinde de temel bir fonksiyon icra etmesi beklenmektedir. Tasarı ile Mülkiye Teftiş Kurulunun bir

taftan Gözetim Komisyonu sekretaryası görevini yürütmesi, diğer taraftan Kurul bünyesinde oluşturulacak müfettiş grubu aracılığıyla önemli nitelikteki ihlal iddialarının soruşturmalarının yapılmasından sorumlu olması öngörülmektedir.

Ayrıca Tasarı ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 55 inci maddesine ek fıkra eklenmesi suretiyle, hakkında adli soruşturma ve disiplin soruşturması yürütülen personelin rütbe terfilerinin hangi şartlarda erteleneceği hususuna da açıklık getirilerek, kolluk görevlilerinin haksız ihbar ve şikâyetlerden dolayı mağduriyete uğramasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Tasarıda 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa bir ek madde ilave edilerek, kolluk görevlileri hakkında bu Tasarıda belirtilen suçlara ilişkin soruşturmaların Cumhuriyet savcıları tarafından bizzat ve öncelikle yapılacağı, bu suçlara ilişkin yargılamaların acele işlerden sayılacağı öngörülmek suretiyle, kolluk görevlileri hakkındaki ceza soruşturması ve kovuşturmasının etkinliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Kanunun amaç ve kapsamı belirtilmektedir. Kanunun amacı, kolluk hakkındaki şikâyetlerin incelenmesi, izlenmesi ve sonuçlandırılmasını sağlayan mevcut idarî mekanizmaların daha etkili ve hızlı işlenmesini, saydamlık ve güvenilirliklerinin geliştirilmesini sağlamak üzere, söz konusu şikâyetlerin merkezî bir sistem üzerinden kayıt altına alınması ve izlenmesi amacıyla Kolluk Gözetim Komisyonunun kurulması ve oluşumu, görev ve yetkilerinin belirlenmesi olarak ifade edilmektedir.

Kanun, kolluk görevlilerinin işlediği iddia edilen suçlarla veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum ve davranışlarıyla ilgili idarî merciler tarafından yapılan iş ve işlemleri kapsamakta olup, bu iddialara ilişkin olarak adli merciler ile askerî makamlar tarafından yapılan iş ve işlemler kapsam dışında bırakılmıştır. Ayrıca, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerî görevlerinden doğan suçlar da kapsam dışında tutulmuştur.

MADDE 2- Maddede, Kanunda yer alan düzenlemeler çerçevesinde yapılacak uygulamalara açıklık getirmek amacıyla gerekli olan kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

MADDE 3- Madde ile Kolluk Gözetim Komisyonunun kuruluşu ve üye yapısı düzenlenmektedir. Komisyon, İçişleri Bakanlığı bünyesinde sürekli bir kurul olarak teşekkül ettirilmekte, bununla birlikte Komisyona Bakanlıktan ayrı bir tüzel kişilik tanınmamaktadır.

Maddede, Kolluk Gözetim Komisyonunun Kanunla verilen görevleri, kendi yetki ve sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getireceği vurgulanmaktadır. Komisyonun bağımsız olarak görev yapması yeni şikâyet sistemi açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak bağımsızlıktan kastedilen özerk bir yapı şeklinde örgütlenme değil, fonksiyonel olarak tarafsız bir şekilde görev yapılmasıdır. Diğer bir ifade ile Komisyonun organik değil fonksiyonel ve operasyonel anlamda bağımsızlığının sağlanması öngörülmektedir. Ayrıca, görev alanına giren konularla ilgili olarak hiç bir organ, makam, merci veya kişinin Komisyona emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye veya telkinde bulunamayacağı açık bir şekilde belirtilmektedir.

Madde, Kolluk Gözetim Komisyonunun üye yapısını da ortaya koymaktadır. Komisyon, İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında oluşturulmakta, bu suretle Komisyonun daha etkin bir görev yapması hedeflenmektedir. Komisyonda kolluk teşkilâtlarının (Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı) temsilcilerine yer verilmemiş olup, bununla Komisyonun fonksiyonel anlamdaki bağımsız niteliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Komisyonda İçişleri Bakanlığının kolluk şikâyet sistemi ile doğrudan ilgili birim temsilcileri (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanı ile I. Hukuk Müşaviri), Başbakanlık İnsan Hakları Başkanı ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü ile öğretim üyeleri ve serbest avukatlar arasından seçilecek birer temsilcinin üye olarak bulunması öngörülmektedir. Adalet Bakanlığı temsilcisinin kolluk yargılamasına ilişkin tecrübelerinin Komisyonun çalışmalarına önemli katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Bunun yanında öğretim üyeleri arasından seçilecek üyenin insan hakları ve kolluk ilişkisi alanındaki akademik bakış açısını Komisyon çalışmalarına yansıtması, serbest avukatlar arasından seçilecek üyenin ise yargılama sistemimizin önemli bir ayağını oluşturan savunmanın Komisyonda temsiline imkân sağlaması beklenmektedir.

MADDE 4- Madde ile Kolluk Gözetim Komisyonunun görev ve yetkileri belirlenmiştir. Komisyona şikâyet sistemi üzerinde genel bir gözetim ve izleme yetkisi verilmekte, kurulması öngörülen merkezî kayıt sistemi aracılığı ile Komisyona kolluk şikâyet sistemini izleme imkânı sağlanmaktadır.

Maddede, Kolluk Gözetim Komisyonunun görevleri detaylı olarak ortaya konulmuştur. Komisyonun görevleri, icraî görevler olmaktan ziyade gözetim, izleme ve standart belirleme olarak tanımlanmıştır. Komisyonun merkezî bir otorite sıfatıyla kolluk şikâyet sistemine ilişkin olarak Bakanlık, valilik ve kaymakamlıklar ile Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında uygulama birliğini temin edeceği, oluşturulacak veri tabanı ile ileriye dönük politikalar geliştirilmesine imkân sağlayacağı, kolluk teşkilâtlarının hesap verebilirliğini, etkinliğini ve saydamlığını güçlendireceği, kolluğa yönelik güvenin artmasına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Maddede, Komisyonun halkın şikâyet sistemi hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amacıyla çeşitli çalışmalar (anket, kamuoyu araştırması vb.) yapacağı veya yaptıracağı, yine bu çerçevede sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde olacağı zikredilmektedir. Komisyonun kolluk hizmetlerinin etkinliğinin sağlanması yönünde öneriler geliştireceği de madde metninde belirtilmektedir.

Madde ile, Komisyona, kolluk görevlilerinin işledikleri iddia edilen suçlara dair konularda ihbar ve şikâyet üzerine veya re'sen olmak üzere, yapılan idarî işlemlerle ilgili olarak veya benzeri konularda özel teftiş yapılmasına ihtiyaç duyulan durumlarda yetkili makamlardan özel teftiş ve denetim yapılması talebinde bulunma yetkisi verilmektedir. Bu yetki ile Komisyonun şikâyet sisteminin aksayan yönlerinin ortaya çıkartılmasına ciddi katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Madde kapsamında ayrıca Komisyonun görev alanı ile ilgili konularda kamuoyunu düzenli aralıklarla bilgilendireceği belirtilmektedir. Bu bilgilendirmelerin kolluk şikâyet sistemine yönelik kamuoyunun güven duygusunu güçlendireceği, şikâyet sisteminin daha şeffaf hale gelmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Ancak bu bilgilendirmelerde özel hayatın gizliliğinin korunması amacıyla, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunundaki sınırlamaların dikkate alınacağı hususu maddenin dördüncü fıkrası ile hüküm altına alınmaktadır.

Madde ile Kolluk Gözetim Komisyonuna doğrudan soruşturma yapma yetkisi verilmemiştir. Bununla birlikte, Komisyona, kolluk görevlilerinin disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum ve davranışlarıyla ilgili ihbar ve şikâyetlerin doğrudan Başkana ya da Komisyona intikal etmesi veya doğrudan öğrenilmesi üzerine, Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığından disiplin soruşturmasının yapılmasını isteme yetkisi verilmektedir. Bu istem üzerine Kurul Başkanlığınca genel disiplin hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmaktadır. Mülkiye Teftiş Kurulu bu istem üzerine bizzat soruşturma yapabileceği gibi soruşturmanın valiliklerce yapılmasını da isteyebilir. Bu yetkinin daha önce disiplin amirlerince disiplin soruşturması yapılmasına gerek görülmemiş konularda dahi Komisyonca kullanılabileceği hüküm altına alınmak suretiyle, çeşitli gerekçelerle disiplin amirleri tarafından disiplin soruşturması açılmasına gerek duyulmayan konuların soruşturulmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 5- Madde, Komisyonun çalışma usûl ve esasları ile çalışmalarını yürütürken sahip olduğu bazı yetkileri düzenlemektedir.

Bu kapsamda Komisyonun görev alanı ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgeleri bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının vermek zorunda oldukları hüküm altına alınmaktadır. Bununla birlikte bu hususta kanunlardaki özel hükümlerin saklı olduğu belirtilmek suretiyle, Komisyonun talebi hâlinde kamu kurum ve kuruluşları tarafından bilgi ve belgelerin verilmesinde özel kanunlardaki sınırlamaların dikkate alınacağı vurgulanmaktadır.

Maddede, Komisyonun daha etkili görev yapabilmesini temin etmek amacıyla, gerekli görülen durumlarda kamu görevlileri, özel kuruluş temsilcileri ile uzman kişilerin Başkan tarafından toplantılara davet edilebilecekleri belirtilmektedir.

Maddede, Komisyon kararlarını Bakan onayına tâbi tutan bir hükme yer verilmemiştir. Bu suretle Komisyonun fonksiyonel anlamda bağımsız olarak görev yapması sağlanmak istenilmiştir.

MADDE 6- Madde, Komisyonun sekretaryası ile ilgili hususları düzenlemektedir. Sürekli bir kurul niteliğinde olan Komisyonun görevlerini fonksiyonel bir şekilde icra edebilmesi için etkin bir sekretarya örgütlenmesine ihtiyaç duyacağı aşikârdır. Madde ile Komisyonun sekretarya hizmetlerini Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının yürüteceği belirtilerek, Kurul bünyesinde bu amaç doğrultusunda bir yapılanmaya gidilmesi öngörülmektedir. Ayrıca Komisyonun sekretarya hizmetlerinin sevk ve idaresinde Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanına yardımcı olmak üzere, bir mülkiye başmüfettişinin görevlendirileceği belirtilmektedir. Sekretarya hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usûl ve esaslar ise Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenecektir.

MADDE 7- Madde ile kolluk görevlileri hakkında yapılan şikâyetlerin izlenmesi amacıyla oluşturulacak olan merkezî kayıt sistemi düzenlenmektedir. Ülkemizde kolluk hakkındaki ihbar ve şikâyetlere ilişkin merkezî bir kayıt ve analiz sistemi bulunmamaktadır. Bu durum şikâyet sistemimizin önemli bir zayıflığı olup, kolluk hakkındaki şikâyetlere ilişkin mevcut veriler, sağlıklı ve analiz yapmaya uygun olmayan bir nitelik taşımaktadır.

Madde ile bu sorunun çözülmesi amacıyla Bakanlık tarafından kolluk hakkındaki ihbar ve şikâyetlerin kaydedildiği merkezî bir kayıt sistemi kurulması öngörülmektedir. Merkezî kayıt sistemi kurulmasının temel amacı, ihbar ve şikâyetlere ilişkin yapılan idarî işlemlerin denetimini etkin kılmak, şikâyet sisteminin genel olarak gözetimine imkân sağlamak, kolluk teşkilâtları arasında standart bir kayıt ve analiz sistemi kurmak ve şikâyet ve ihbarlara ilişkin verilerin yardımıyla kolluk şikâyet sisteminin ve kolluk hizmetlerinin etkinleştirilmesini sağlamaktır.

Etkili bir şikâyet kayıt sistemi, ancak sağlıklı verilerin varlığı ile kurulabilir. Dolayısıyla merkezî bir kayıt ve analiz sistemi kurulmasının, yeni şikâyet sisteminin nirengi noktasını oluşturması beklenmektedir. Şikâyet kayıt ve analiz sisteminin işleyişi kurulacak bilgi işlem ağı ile sağlanacak, buna ilişkin usûl ve esaslar ikincil mevzuatta düzenlenecektir.

Merkezî kayıt sistemi il, ilçe ve Bakanlık merkezi arasında kurulacak olan bir bilgi işlem ağı ile işletilecek olup, taşrada valilik ve kaymakamlık bürolarının kayıt sisteminin yürütülmesinden sorumlu temel birimler olması öngörülmektedir. Ülke genelinde kolluk görevlileri hakkındaki her türlü ihbar ve şikâyet, merkezî kayıt sistemine kaydedilecektir.

Maddeye göre, kolluk kuvvetleri hakkında yapılan şikâyetlerle ilgili olarak, şikâyet edilen kolluk görevlisi hakkında işlem yapmakla görevli yetkili makamların işlem başlatmadan önce bağlı bulundukları valilik ve kaymakamlıktan şikâyet kayıt numarası almaları öngörülmektedir. Şikâyetlerin vatandaşlar açısından takibinin kolaylaştırılması ve sağlıklı verilerin tutulmasını temin etmek amacıyla, kurulacak bilgi işlem ağından her şikâyet için özel kayıt numarası verilecektir.

Madde ile şikâyet dilekçelerinde bulunması gereken asgarî unsurlar tadat edilmekte, bu şartları taşımayan şikâyet dilekçeleri hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ya da disiplin mevzuatına göre işlem yapılmayacağı belirtilmek suretiyle, kolluk görevlilerinin asılsız şikâyetlerden korunması amaçlanmaktadır. Bu maddede ayrıca bu şartları taşımayan dilekçelerin hangi özel koşulların varlığı hâlinde değerlendirmeye alınacağı da belirtilmektedir. İşleme konulmayan ihbar ve şikâyetlerin de sisteme kayıt edilmeleri hususu hüküm altına alınarak, hıfzedilen ihbar ve şikâyet dilekçelerinin Komisyonca gözetim ve denetimine imkân sağlanacaktır. Bu düzenleme ile, ülke genelinde istatistiki açıdan işleme konulmayan dilekçelerin sayısal boyutunun ortaya

konulması ve konunun bu yönüyle birlikte irdelenmesinin mümkün hale gelmesi beklenmektedir.

Maddede, merkezî kayıt sistemine hangi bilgilerin işleneceği belirtilmekte olup, bunun dışındaki bilgilerin şikâyetçinin isteğine bağlı olarak işleneceği, bunlara ilişkin hususların da ikincil mevzuatla düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

Madde hükmüne göre, kayıt sistemine işlenen veriler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK)'nın uygulamasında kişisel verilerden sayılmakta olup, hukuka aykırı olarak bu verileri kaydeden, yayan, ele geçiren veya yok edenler hakkında TCK'da öngörülen müeyyideler uygulanacaktır.

MADDE 8- Madde ile kolluk görevlileri hakkındaki hukuka aykırı fiil ve hâller ile ilgili iddialar üzerine idarî makamlar tarafından yapılacak ön inceleme ve disiplin soruşturmaları kapsamındaki iş ve işlemler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, 7 nci maddenin ikinci fıkrasındaki şartları taşıyan ihbar ve şikâyetlerle ilgili olarak, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerce ve/veya disiplin amirlerince 4483 sayılı Kanun ve/veya kolluk görevlilerinin tâbi oldukları disiplin mevzuatı uyarınca gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen öldürme, kasten yaralama, işkence, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması ve suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçları ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili hukuka aykırılık iddialarına ilişkin ön inceleme ve disiplin soruşturmalarının ise mülkiye müfettişleri tarafından yapılması esas alınmaktadır. Maddeye göre, bu nitelikteki soruşturmaların yerel düzeyde yürütülmesi hâlinde, imkânlar ölçüsünde mülkî idare amirlerinin görevlendirileceği hükme bağlanmaktadır. Diğer taraftan olayın niteliğinin gerektirdiği hâllerde, ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını yürüten mülkiye müfettişleriyle birlikte bağlı kuruluşların müfettişlerinin de görevlendirilebileceği belirtilerek, bağlı kuruluşların teftiş kurullarının uzmanlığına ihtiyaç duyulduğu durumlara yönelik bir esneklik getirilmektedir.

Anılan düzenlemenin temel amacı, kolluk görevlileri hakkındaki önemli hukuka aykırılık iddialarının soruşturmalarının kolluk birimleri dışında, uzmanlaşmış görevliler tarafından yerine getirilmesini sağlamaktır. Bu suretle bir taraftan yapılan soruşturmalar hakkında kamuoyunun güven duygusunun güçlendirilmesi hedeflenmekte, diğer taraftan yapılan soruşturmaların etkinliğinin artırılması beklenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhuriyet savcılarının doğrudan soruşturma yapabilmelerine ilişkin mevzuatımızda yer alan özel hükümlerde bir değişiklik öngörülmediği, bu hükümlerin saklı olduğu belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu madde ve 4 üncü maddede sayılan görevleri yürütmek üzere Mülkiye Teftiş Kurulundan yeteri kadar mülkiye müfettişinin ayrılacağı belirtilmekte, bu müfettişlerin belirlenmesine ilişkin usûl ve esaslar ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır. Bu düzenleme ile kolluk görevlileri hakkındaki iddialarla ilgili olarak Mülkiye Teftiş Kurulu bünyesinde uzmanlaşmış bir grup oluşturularak, yapılan soruşturmaların daha etkili şekilde yürütülmesi sağlanacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrası, 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkındaki Kanunun yürürlükteki hükümleri göz önünde bulundurularak, ön inceleme veya diğer idarî soruşturmalar ile teftiş ve denetim çalışmaları sırasında Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerî görevleri dışındaki görevlerini ilgilendiren ve disiplin cezasını gerektiren fiilleri ortaya çıktığında yapılacak iş ve işlemleri düzenlemektedir. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin mülkî ve adli görevlerinden doğan hukuka aykırılıklarla ilgili ayrı disiplin mevzuatı bulunmamakta, bu hususlardaki ihlal iddiaları da askerî disiplin mevzuatı çerçevesinde soruşturulmaktadır.

Madde hükmüne göre, yetkili idarî mercilerin bu hususlara ilişkin tespitleri rapora bağlanarak İçişleri Bakanlığı tarafından anılan komutanlıklara iletilecek ve ilgili komutanlıklar tarafından da yapılan işlemin sonucu Kolluk Gözetim Komisyonuna bildirilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrası, Cumhuriyet savcılarına, kolluk görevlileri hakkında görevlerinden doğan veya görevleri sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle soruşturma başlattıkları takdirde, bu durumu ilgisine göre İçişleri Bakanlığı, valilik veya kaymakamlığa, yedi gün içerisinde bildirme yükümlülüğü getirmektedir. Ancak ilgili taraflar, bu işlemler sırasında soruşturmanın gizliliğine zarar verilmemesine yönelik tüm tedbirleri de almakla yükümlü kılınmaktadır. Bu düzenleme ile yetkili idarî makamların maiyetleri altında çalışan kolluk görevlileri hakkında Cumhuriyet savcılıkları tarafından soruşturma yürütüldüğüne ilişkin olarak bilgi sahibi olmaları ve bu suretle de durumun gerektirdiği hâllerde söz konusu personel hakkında ivedilikle idarî soruşturma açılabilmesine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Kolluk görevlileri hakkında yapılan soruşturmalar hakkında şikâyetçilerin ve ihbar ve şikâyet edilen personelin düzenli aralıklarla bilgilendirilmeleri, kolluk görevlilerinin ve halkın şikâyet sistemine olan güven duygusunun güçlendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu amaç doğrultusunda, maddenin beşinci fıkrası ile kolluk hakkında yapılan disiplin soruşturmalarının safahatı hakkında şikâyetçi ile ihbar ve şikâyet edilen kolluk görevlilerinin en az iki ayda bir idarî makamlarca bilgilendirilmesi hükmü getirilmektedir.

MADDE 9- Madde ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrası ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 55 inci maddesine ek fıkra ilave edilerek, Emniyet personelinin rütbe terfiinin ertelenmesine ilişkin hususlarda düzenleme yapılmaktadır. 3201 sayılı Kanunda Emniyet teşkilâtı personelinin rütbe terfilerinin hangi durumlarda erteleneceği konusunda açık bir hüküm bulunmamakta, bu hususların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir. Konu ile ilgili Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde, Devlet memurluğunu sona erdirecek veya meslekten çıkarmayı gerektirecek suçlardan dolayı haklarında adlî veya idarî soruşturma açılanların rütbe terfi işlemlerinin, kurullarca haklarında rütbe terfilerine karar verilmiş olsa dahi durdurulacağı hükme bağlanarak rütbe terfiinin erteleneceği hâller tadat edilmekte, yine aynı Yönetmelikle terfilerin ertelenmesine ilişkin olarak Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili kurullarına geniş bir takdir hakkı tanınmaktadır.

Bununla birlikte Anayasanın 128 inci maddesindeki “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.” hükmü uyarınca özlük hakları ile doğrudan ilgili olan terfi ile ilgili hususların da kanun ile düzenlenmesi zorunlu olduğundan, yönetmelik düzeyinde düzenleme yapılması Anayasanın amir hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Emniyet personelinin rütbe terfiinin ertelenmesine ilişkin hususların yönetmelik ile düzenlenmesinin anayasal mahzurlarını ortadan kaldırmak, rütbe terfiinin ertelenmesine ilişkin hususlara kanunî açıklık getirmek ve bu hususları belirli bir yasal ve objektif ölçüye bağlamak amacıyla 3201 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun “Sürekli Kurullar” başlıklı 25 inci maddesinin metnine “Kolluk Gözetim Komisyonu” ibaresi eklenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa ek madde ilave edilerek, kolluk görevlileri tarafından işlendiği iddia edilen öldürme, kasten yaralama, işkence, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması ve suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçları ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili adlî soruşturmaların bizzat ve doğrudan Cumhuriyet savcıları tarafından yerine getirileceği öngörülmektedir. Özellikle

AİHM kararlarında sıklıkla kolluk hakkındaki ihlal iddialarının soruşturmalarının bu birimler dışındaki organlar tarafından yerine getirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca kolluk hakkındaki ihlal iddialarının kamuoyu nazarında etkin olarak soruşturulduğu algısının güçlendirilmesi için de, adli soruşturmanın her evresinin Cumhuriyet savcılar tarafından bizzat yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Aynı fıkra hükmüne göre, kolluk görevlileri hakkında açılan davaların acele işlerden sayılacağı, bu tür davaların kanun yolu incelemelerinin de öncelikli olarak yapılacağı öngörülmektedir. Kolluk hakkındaki ihlal iddialarına ilişkin yargılamaların uzun süreler alması kamuoyu vicdanını olumsuz etkilemekte, bu durum halkın şikâyet sistemine olan güven duygusunu aşındırmaktadır. Ayrıca AİHM nezdinde açılan davalarda da, Ülkemiz bu gerekçe ile mahkûm olmaktadır. Açıklanan gerekçelerle, bu iddialarla ilgili olarak gerek kovuşturma gerekse de temyiz süreçlerinde adaletin hızlı bir şekilde tecelli etmesi sağlanmak istenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile Komisyon görevlerine ilişkin olarak İçişleri Bakanlığı bünyesinde ekli listede gösterilen kadroların ihdas edileceği hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Geçici madde ile Komisyonun faaliyete geçmesi ile ilgili geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

Kolluk Gözetim Komisyonunun aktif olarak faaliyete geçmesi için Kanunun uygulanmasına yönelik ikincil mevzuatın hazırlanması zorunlu olduğundan, bu mevzuatın hazırlanmasının süreye bağlanması gerekli görülmüştür. Bu nedenle, maddenin birinci fıkrası ile bu Kanunda çıkarılması öngörülen yönetmeliklerin Kanunun yayımından itibaren altı ay içinde çıkarılması hüküm altına alınmaktadır.

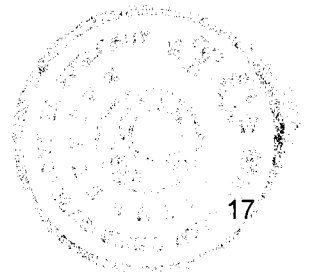
Maddenin ikinci fıkrasında, uygulamada çıkabilecek tereddütlerin önlenmesi açısından, ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmalarının mülkiye müfettişlerince yürütülmesiyle ilgili 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmünün bu hüküm yürürlüğe girmeden önce başlatılan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları için uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile merkezî kayıt sistemine ilişkin altyapının oluşturulmasına Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlanacağı öngörülmüştür.

Maddenin dördüncü fıkrasına göre, Kolluk Gözetim Komisyonunun ilk toplantısı, üniversitelerin ceza ve ceza usûl hukuku ana bilim dallarında görevli öğretim üyeleri ile baro başkanı seçilme yeterliğine sahip serbest avukatlar arasından Bakanlar Kurulunca seçilecek üyelerin Bakanlığa bildirimini takip eden bir ay içinde Başkanın belirleyeceği bir tarihte yapılacaktır.

MADDE 10- Yürürlük maddesidir.

MADDE 11- Yürütme maddesidir.

KOLLUK GÖZETİM KOMİSYONU KURULMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; kolluk şikâyet sisteminin daha etkili ve hızlı işlemlerini sağlamak, saydamlığını ve güvenilirliğini geliştirmek üzere, kolluk görevlilerinin işledikleri iddia edilen suçlardan veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarından dolayı idarî merciler tarafından yapılan ya da yapılması gereken iş ve işlemlerin merkezî bir sistemde kayıt altına alınması ve izlenmesi amacıyla Kolluk Gözetim Komisyonunun kurulması, Komisyonun görevleri, yetkileri ve çalışma yöntemi ile kolluk şikâyet sistemine yönelik diğer idarî tedbirlere ilişkin usûl ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Kanun, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilâtında görevli kolluk personelinin işlediği iddia edilen suçlarla veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarıyla ilgili olarak idarî merciler tarafından yapılan ya da yapılması gereken iş ve işlemleri kapsar.

(3) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilâtında görevli kolluk personelinin askerî görevlerinden doğan suçları, bu Kanunun kapsamı dışındadır.

(4) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu,

b) 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun, hükümleri saklıdır.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bağlı kuruluşlar: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığını,

b) Bakan: İçişleri Bakanını,

c) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ç) Başkan: Kolluk Gözetim Komisyonu Başkanını,

d) İhbar: Kolluk görevlilerinin hukuka aykırı eylem, tutum veya davranışlarının, herhangi bir kişi tarafından yetkili mercilere bildirilmesini,

e) Kolluk: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilâtında, emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlamak için kanunların ve kanunlara dayanarak yetkili makamların verdiği görevleri yerine getiren görevlileri,

f) Kolluk şikâyet sistemi: Kolluk görevlilerinin işledikleri iddia edilen suçlardan veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarından dolayı idarî merciler tarafından yapılan iş ve işlemler ile uygulamaların bütünü,

g) Komisyon: Kolluk Gözetim Komisyonunu,

ğ) Kurul: İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulunu,

h) Kurul Başkanı: İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanını,

ı) Merkezî kayıt sistemi: Kolluk Gözetim Komisyonu ile bağlı kuruluşlar, valilikler ve kaymakamlıklar arasında, kolluk görevlileri hakkında idarî mercilerce yürütülen ceza ve disiplin işlemleriyle ilgili olarak gerekli bilgilerin kaydedilmesi ve yapılan uygulamaların izlenmesi amacıyla oluşturulan veri tabanını,

i) Müsteşar: İçişleri Bakanlığı Müsteşarını,

j) Şikâyet: Kolluk görevlilerinin hukuka aykırı eylem, tutum veya davranışlarının, bunlardan zarar gören veya mağdur olanlar ya da bunların kanunî temsilcileri veya ikinci derece dâhil, ikinci dereceye kadar kan ve kayın hısımları tarafından, yetkili mercilere bildirilmesini,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev ve Yetkiler

Kuruluş

MADDE 3- (1) Bu Kanunla verilen görevleri, kendi yetki ve sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmek üzere Kolluk Gözetim Komisyonu kurulmuştur. Komisyon, İçişleri Bakanlığı bünyesinde sürekli kurul olarak görev yapar.

(2) Komisyon; Müsteşarın başkanlığında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanı, Kurul Başkanı, Bakanlık I.Hukuk Müşaviri, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü, üniversitelerin ceza ve ceza usûl hukuku ana bilim dallarında görevli öğretim üyeleri arasından Bakanın teklif edeceği üç aday ile baro başkanı seçilme yeterliğine sahip serbest avukatlar arasından Adalet Bakanının teklif edeceği üç aday arasından Bakanlar Kurulunca seçilecek birer üyeden oluşur.

(3) Öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından seçilecek üyelerin, seçilmelerinden önceki son beş yıl içinde herhangi bir siyasî partiyle üyelik veya başka türde bir görev ilişkilerinin bulunmaması şarttır.

(4) Komisyon üyeliklerine öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından seçilecek üyelerin görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler, aynı usûlle yeniden seçilebilir. Bu üyeler, üyelikleri süresince Komisyondaki görevlerinden alınamazlar. Ancak, üyeler, ciddi bir hastalık veya sakatlık nedeniyle iş göremez hâle gelmeleri veya görevlendirmeye ilişkin şartları kaybetmeleri ya da seçilmeleri sırasında bu şartları taşımadıklarının daha sonra tespit edilmesi hâlinde, görevlendirildikleri usûle göre süreleri dolmadan görevlerinden alınır. Bu üyelerin Komisyondaki görevlerinden doğan suçlarından dolayı, özel kanunlarındaki hükümler uygulanır. Komisyonun bu üyeleri mazeretsiz olarak arka arkaya üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam dört toplantıya katılmadıkları takdirde, Komisyon kararıyla üyelikleri sona erer. Bu fıkra da belirtilen nedenlerle veya başka herhangi bir nedenle boşalan üyelikler için, ilgisine göre ikinci fıkra da belirtilen usûle göre en geç bir ay içinde yeni görevlendirme yapılır. Bu şekilde görevlendirilen üyeler, yerine görevlendirildikleri üyenin görev süresini tamamlar.

(5) Komisyon, bu Kanunla verilen görev ve yetkileri, kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Komisyonun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

Görev ve yetkiler

MADDE 4- (1) Komisyonun görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

a) Kolluk şikâyet sisteminin işleyişine dair ilkeleri tespit ederek, bunlarla ilgili olarak Bakanlığa önerilerde bulunmak, bu konudaki uygulamaları izlemek ve sistemin işleyişinde kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak.

b) Kolluk görevlilerinin işledikleri iddia edilen suçlardan veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarından dolayı gerektiğinde yetkili merciler tarafından haklarında disiplin soruşturması yapılmasını istemek.

c) Kolluk şikâyet sisteminin işleyişiyle ilgili konularda teftiş ve denetim yapılması için Bakanlığa önerilerde bulunmak, bu teftiş ve denetimler sonucunda düzenlenen raporları değerlendirmek, tespit edilen eksiklikler konusunda alınması gereken idarî tedbirleri belirleyerek Bakanlığa önermek ve bu raporlardan uygun gördüklerini kamuoyuna açıklamak.

ç) Merkezî kayıt sisteminin etkili bir şekilde işlemesi ve geliştirilmesi için Bakanlığa önerilerde bulunmak ve bu sistemin işleyişini izlemek.

d) Merkezî kayıt sisteminden elde edilecek veri ve bilgilere ilişkin istatistikler hazırlamak, veri tabanı oluşturmak, elde edilen veri ve bilgilerin analizini yapmak veya yaptırmak, strateji belirlenmesine ve uygulamaya ilişkin önerilerde bulunmak ve gerekli görülen hâllerde bu analizlerin sonuçlarını kamuoyuna duyurmak.

e) Görev alanına giren konularda tespit, görüş ve öneriler içeren yıllık raporlar hazırlamak ve bu raporları her yıl Mart ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Başbakanlığa göndermek ve kamuoyuna açıklamak.

f) Kolluk görevlilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik araştırmalar yapmak veya yaptırmak, kolluk hizmetlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik olarak yapılan çalışmaları izlemek, değerlendirmek ve bu konularda Bakanlığa önerilerde bulunmak.

g) Kolluk etik ilkelerinin uygulanmasını izlemek; bu ilkelerin etkin bir şekilde uygulanması konusunda yetkili makamlara önerilerde bulunmak ve bu konuda kolluk teşkilâtı ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak.

ğ) Kolluk şikâyet sistemine kamuoyunun duyduğu güveni ölçmek ve halkın sisteme ilişkin görüş ve düşüncelerini değerlendirmek amacıyla en az iki yılda bir olmak üzere kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak.

h) Görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile iletişim kurmak ve işbirliği yapmak.

ı) Kolluğun hizmet içi eğitim programlarıyla ilgili olarak yetkili birimlere görüş bildirmek ve önerilerde bulunmak.

i) Görev alanına giren konularla ilgili mevzuat düzenlemeleri hakkında görüş bildirmek.

(2) Kolluk görevlilerinin disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarıyla ilgili ihbar ve şikâyetlerin Komisyona intikal etmesi veya Komisyon tarafından re'sen öğrenilmesi üzerine, Komisyon, Kurul Başkanlığından, söz konusu ihbar veya şikâyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde disiplin soruşturması açılmasını isteyebilir. Bu istem üzerine, Kurul Başkanlığınca genel disiplin hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Daha önce disiplin amirlerince disiplin soruşturması yapılmasına gerek görülmemiş olan ihbar veya şikâyetler hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Birinci fıkranın (d) ve (e) bentleri uyarınca kamuoyuna yapılacak açıklamalarda, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda yer alan sınırlamalar dikkate alınır.

Çalışma usûl ve esasları

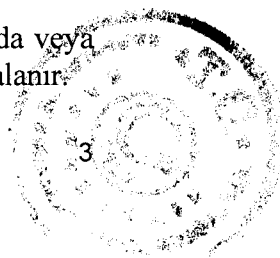
MADDE 5- (1) Komisyon, en az ayda bir defa olmak üzere, gerekli hâllerde toplanır. Toplantıları Başkan yönetir. Komisyon, Başkanın isteğiyle veya Başkan dışında en az üç üyenin birlikte talep etmesi hâlinde, Başkan tarafından olağanüstü toplantıya çağrılır. Başkanın, izin, hastalık veya başka bir nedenle görevde bulunmadığı hâllerde Kurul Başkanı, Başkana vekâlet eder.

(2) Komisyon, en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanır ve en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Kararlarda çekimser oy kullanılamaz.

(3) Toplantı gündemi Başkan tarafından belirlenerek, toplantıdan en az üç gün önce üyelere bildirilir. Gündeme yeni madde eklenebilmesi için toplantıda üyelere birinin öneride bulunması ve önerilen maddenin Komisyon tarafından kabul edilmesi gerekir.

(4) İhtiyaç duyulması hâlinde, gündemdeki konularla ilgili olarak görüşlerinden yararlanılmak üzere, kamu görevlileri, özel kuruluşların temsilcileri veya uzmanlar, Başkan tarafından Komisyon toplantılarına davet edilebilir. Ancak, Komisyon kararları, toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınamaz.

(5) Komisyon kararları tutanakla tespit edilir ve karar tutanağı, toplantı esnasında veya en geç toplantıyı izleyen beş iş günü içinde, toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanır.

(6) Başkan ve üyeler, kendileri, eşleri, evlatlıkları ve üçüncü derece dâhil, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci derece dâhil, ikinci dereceye kadar kayın hısımlarıyla ilgili veya kişisel menfaat ilişkisi içinde oldukları konularda müzakere ve oylamaya katılamaz. Bu durum karar metninde ayrıca belirtilir.

(7) Aksi kararlaştırılmadıkça, Komisyon toplantılarındaki müzakereler gizlidir.

(8) Komisyon, gerekli gördüğü durumlarda kararlarını, kişisel verilerin gizliliği ilkesine uygun olarak uygun vasıtalarla kamuoyuna duyurabilir.

(9) Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, Komisyonun istediği bilgi ve belgeleri talebi hâlinde Komisyona vermek zorundadır.

(10) Komisyonun faaliyetleri ve diğer ihtiyaçları ile yolluk giderleri için, her yıl İçişleri Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konulur.

(11) Başkan ve üyeler ile bu Kanunla verilen görevleri yürüten personel, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri gizli bilgileri, kişisel verileri, ticarî sırları ve bunlara ilişkin belgeleri, kanunlarla yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamazlar. Bu yükümlülük, görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sekretarya, Kayıt İşleri ve Diğer İdarî İşlemler

Sekretarya

MADDE 6- (1) Komisyonun sekretarya hizmetleri, Kurul Başkanlığı tarafından yerine getirilir. Komisyonun sekretarya hizmetlerinin etkili şekilde yürütülmesini temin etmek üzere, Kurul bünyesinde şube müdürlükleri oluşturulur ve bu hizmetlerin sevk ve idaresinde Kurul Başkanına yardımcı olmak üzere, en az beş yıllık meslekî kıdeme sahip bir mülkiye başmüfettişi, Kurul Başkanının önerisi ve Başkanın teklifi üzerine Bakan onayı ile görevlendirilir.

(2) Sekretarya hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Merkezî kayıt sistemi

MADDE 7- (1) Komisyon ile bağlı kuruluşlar, valilikler ve kaymakamlıklar arasında, kolluk görevlileri hakkında idarî mercilerce yürütülen ceza ve disiplin işlemleriyle ilgili olarak, dördüncü fıkrafta belirtilen bilgilerin kaydedilmesi ve yapılan uygulamaların izlenmesi amacıyla, Bakanlıkça merkezî kayıt sistemi kurulur. Kolluk görevlileri hakkında Komisyona ve/veya diğer idarî mercilere yapılan her türlü ihbar ve şikâyet, merkezî kayıt sisteminden bir numara verilerek kayıt altına alınır ve bu numara ihbar veya şikâyetle bulunan kişilere tebliğ edilir. İdarî merciler tarafından re'sen tespit edilen ve işlem yapılmasını gerektiren fiil ve hâller için de merkezî kayıt sisteminden bir numara verilir.

(2) İhbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ilgili olduğu kişi veya olayların belirtilmesi, iddiaların ciddî bulgu ve belgelere dayanması, dilekçe sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya yerleşim yeri adresinin ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının doğru olarak bildirilmesi zorunludur. Bu şartları taşımadığı, doğrudan veya yapılan araştırma sonucunda anlaşılan ihbar ve şikâyetlerle ilgili olarak, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerce veya disiplin amirlerince, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ya da disiplin mevzuatına göre işlem yapılmaz ve bu durum ihbar veya şikâyetle bulunan kişilere bildirilir. Ancak iddiaların sıhhatinin şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması hâlinde adı, soyadı, imzası ile iş veya yerleşim yeri adresinin ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının doğruluğu şartı aranmaz. İşleme konulmayan ihbar ve şikâyetlerle ilgili bilgiler

de merkezî kayıt sistemine işlenir. İhbar veya şikâyetle bulunan kişilerin kimlik bilgileri gizli tutulur.

(3) Merkezî kayıt sistemine işlenen veriler, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uygulamasında kişisel veri sayılır.

(4) Merkezî kayıt sistemine, ihbar veya şikâyetle konu olayın özeti ve yapılan işlemlerin yanı sıra, mevcut ise dilekçe sahibinin adı ve soyadı ile iş veya yerleşim yeri adres bilgileri ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası işlenir. Bu bilgilere ilaveten, ihbarcı veya şikâyetçinin isteğine bağlı olarak merkezî kayıt sistemine işlenecek kişisel bilgiler ile bu sistemin işleyişine ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemleri

MADDE 8- (1) Ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemleri aşağıdaki usûle göre yürütülür:

a) Kolluk görevlilerinin suç işledikleri yönünde 7 nci maddenin ikinci fıkrasındaki şartlara uygun herhangi bir ihbar veya şikâyet alındığında ya da böyle bir durum doğrudan öğrenildiğinde, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerce ve/veya disiplin amirlerince 4483 sayılı Kanun ve/veya kolluk görevlilerinin tâbi oldukları disiplin mevzuatı uyarınca gerekli işlemler yerine getirilir.

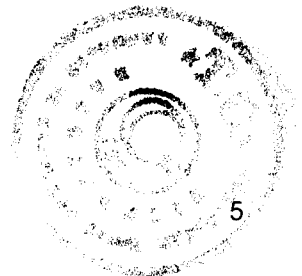
b) Kolluk görevlilerince işlendiği iddia edilen veya doğrudan öğrenilen; öldürme, kasten yaralama, işkence, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması ve suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçları ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili ön incelemelerin ve/veya disiplin soruşturmalarının mülkiye müfettişleri tarafından yapılması esastır. Olayın niteliğinin gerektirdiği hâllerde, ön incelemeyi ve/veya disiplin soruşturmasını yürüten mülkiye müfettişleriyle birlikte görev yapmak üzere bağlı kuruluşların müfettişleri de görevlendirilebilir. Söz konusu suçlarla ilgili ön incelemeler ve/veya disiplin soruşturmalarının valiliklerce veya kaymakamlıklarca yapılması hâlinde, bu işlemler imkânlar ölçüsünde mülkî idare amirliği hizmetleri sınıfında bulunan görevliler tarafından yürütülür.

c) Ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını icra etmek üzere mülkiye müfettişi görevlendirilmesi durumunda, diğer idarî mercilerce başlatılmış olan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları, mülkiye müfettişine devredilir.

ç) Cumhuriyet savcılarının doğrudan soruşturma yapabilmelerine ilişkin özel hükümler saklıdır.

(2) Kurul Başkanlığınca, bu madde ve 4 üncü madde hükümleri çerçevesinde verilen görevleri yürütmek üzere yeteri kadar mülkiye müfettişi tahsis edilir. Bu müfettişlere bu görevlerinin haricinde başka bir görev verilmez ve bunlar görev alanlarıyla ilgili konularda düzenli hizmet içi eğitime tâbi tutulurlar. Bu müfettişlerin belirlenmesine ilişkin esaslar, görevlendirilme yöntemi ve hizmet içi eğitimleri ile benzeri hususlar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerî görevleri dışındaki görevlerini ilgilendiren ve disiplin cezasını gerektiren fiilleri tespit edildiğinde, Bakanın emri veya onayı üzerine mülkiye müfettişlerince gerekli idarî soruşturma yapılır ve bir rapor düzenlenerek Bakanlık aracılığıyla anılan komutanlıklara gönderilir. Mülkiye müfettişlerince yapılan bu idarî soruşturmalar, 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen disiplin hazırlık soruşturması niteliğindedir. İdarî soruşturmalar sonucunda, nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum amiri, 477 sayılı Kanunun 15 inci maddesi hükmü gereğince işlem yapar ve bağlı olduğu komutanlık vasıtasıyla sonuç hakkında Komisyona bilgi verir.

(4) Cumhuriyet savcıları, kolluk görevlileri hakkında görevlerinden doğan veya görevleri sırasında işledikleri suçlar ile kişisel suçları sebebiyle soruşturma başlatmaları hâlinde, durumu, personelin ilgisine göre, Bakanlığa, valiliğe veya kaymakamlığa en geç yedi iş günü içerisinde bildirir. Bakanlık, valilik ve kaymakamlıklar ile idarî soruşturmayı yürüten görevliler, soruşturmanın gizliliğine zarar verilmemesine yönelik gerekli tüm tedbirleri alır.

(5) Şikâyetçi ile ihbar veya şikâyet edilen kolluk görevlileri, yapılan disiplin soruşturmasının safahatı hakkında, ilgisine göre Bakanlık, valilik veya kaymakamlıklarca en az iki ayda bir bilgilendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Değiştirilen, Geçici ve Son Hükümler

Değiştirilen hükümler

MADDE 9- (1) 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 55 inci maddesine son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ceza soruşturması ve kovuşturması ile disiplin soruşturmaları, rütbe terfiine engel teşkil etmez.

Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde sayılan suçlar ile kasten işlenen ve bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası gerektiren suçlardan dolayı ceza kovuşturması altında bulunanların rütbe terfi ertelenir.

Yargılama sonucunda;

a) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde sayılan suçlardan beraat edenlerin,

b) (a) bendinde belirtilen suçlar dışında kasten işlenen ve bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası gerektiren suçlardan mahkûm olmayanlar ya da haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilenlerin, -

rütbe terfi, terfi için öngörülen diğer şartları taşımaları kaydıyla yapılır ve terfi tarihi emsalinin terfi ettirildiği tarih esas alınarak belirlenir.”

(2) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Kolluk Gözetim Komisyonu.”

(3) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kolluk görevlilerine yönelik özel hükümler

EK MADDE 1- (1) Kolluk görevlileri hakkındaki öldürme, kasten yaralama, işkence, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması ve suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçları ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili iddialara ilişkin soruşturmaları Cumhuriyet savcıları bizzat ve öncelikle yapar. Bu suçlardan dolayı kolluk görevlileri hakkında açılan davalar, acele işlerden sayılır. Bu tür davaların kanun yolu incelemesi de öncelikli olarak yapılır.”

(4) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

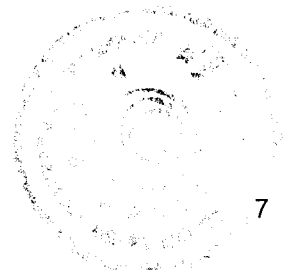
Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda çıkarılması öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde çıkarılır.

(2) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü, anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları hakkında uygulanmaz.

(3) Merkezî kayıt sisteminin altyapısının oluşturulmasına yönelik iş ve işlemler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren başlatılır.

(4) Öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından teklif edilecek adaylar, Adalet ve İçişleri bakanları tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde Başbakanlığa bildirilir. Komisyon, Bakanlar Kurulunca üye seçiminin Bakanlığa bildirimini izleyen bir ay içinde Başkanın belirleyeceği bir tarihte ilk toplantısını yapar.

T/ 25

Yürürlük

MADDE 10-(1) Bu Kanunun;

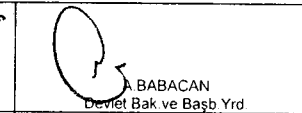
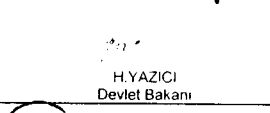
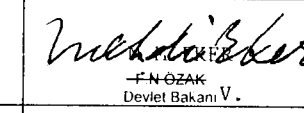
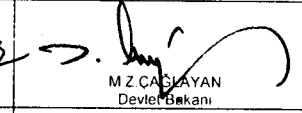
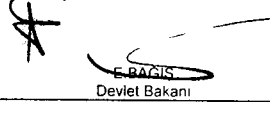
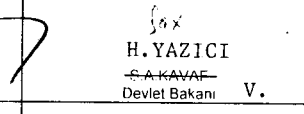
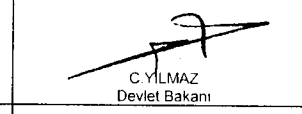
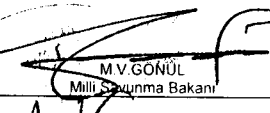
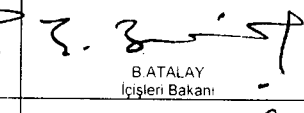
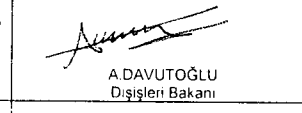
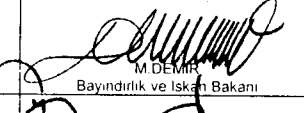
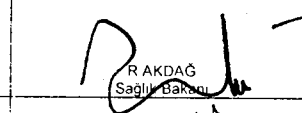
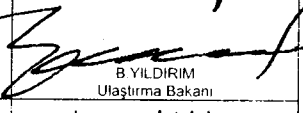
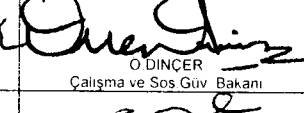
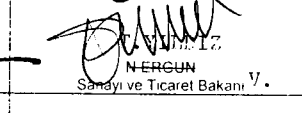
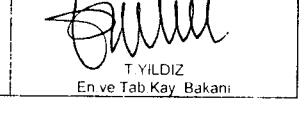
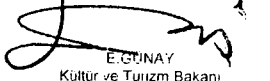
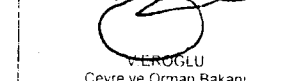
- a) 7 nci maddesi yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,
b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11-(1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak ve Başb Yrd	 B. ARINC Devlet Bak ve Başb Yrd	 A. BABACAN Devlet Bak ve Başb Yrd	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı V.	 M. Z. CAŞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 H. YAZICI Devlet Bakanı V.	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. ÖZBÜKKÜ Milli Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 O. DİNÇER Çalışma ve Sos. Guv. Bakanı	 N. ERGUN Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	 T. YILDIZ En ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERGÜLLÜ Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-49

309

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
MİAH	Mülkiye Başmüfettişi	1	10
MİAH	Mülkiye Müfettişi	1	5
GİH	Şube Müdürü	1	1
GİH	Şube Müdürü	3	1
GİH	Şube Müdürü	4	1
GİH	Uzman	1	1
GİH	Uzman	4	1
GİH	Uzman	5	1
GİH	Şef	4	1
GİH	Şef	5	1
GİH	Şef	6	1
GİH	Programcı	7	2
GİH	Bilgisayar İşletmeni	8	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	9	2
GİH	Bilgisayar İşletmeni	10	2
TH	İstatistikçi	7	2
TH	İstatistikçi	8	2
TOPLAM			35

